

## 1. Η ΕΥΚΑΙΡΙΑ ΤΗΣ ΝΕΑΣ ΥΟΡΚΗΣ

Μέσο: . . . . . ΤΑ ΝΕΑ

Ημ. Έκδοσης: . . . 24/09/2024 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 24/09/2024

Σελίδα: . . . . . 9



**ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ  
ΟΝΕΙΡΟ**  
ΤΟΥ Π.Κ. ΙΩΑΚΕΙΜΙΔΗ

### Η ευκαιρία της Νέας Υόρκης

**Η** σημερινή (απόγευμα), έκτη συνάντηση του πρωθυπουργού Κ. Μητσοτάκη και του προέδρου Ρετζέπ Ταγίπ Ερντογάν στη Νέα Υόρκη θέτει το μείζον ερώτημα ποια θα είναι η φύση και ατζέντα της συνάντησης αυτής. Θα είναι απλώς μια κατά βάση διπλωματική, εθιμοτυπική συνάντηση με τον περιορισμένο στόχο της διατήρησης του σχετικά ήρεμου κλίματος μεταξύ των δύο χωρών, με προώθηση της θετικής ατζέντας θεμάτων και ΜΟΕ καθώς και εντατικοποίησης της συνεργασίας στο ευαίσθητο θέμα της μετανάστευσης; Ή θα προχωρήσει αυτή τη φορά στην ουσία της ελληνοτουρκικής αντιπαράθεσης ανοίγοντας τη διαδικασία για την αντιμετώπιση των μεγάλων προβλημάτων (οριοθέτηση θαλάσσιων ζωνών, κ.ά.) δίνοντας τη σχετική εντολή στους υπουργούς Εξωτερικών (οι οποίοι άλλωστε έχουν κάνει σχετικές προεργασίες); Ο υπουργός Εξωτερικών Γ. Γεραπετρίτης ευθέως και ανοικτά μιλάει για παράθυρο ευκαιρίας αντιμετώπισης των μεγάλων ζητημάτων τώρα. Σε πρόσφατη συνέντευξή του στα «ΝΕΑ» (14/9) είπε πως «στη συγκυρία αυτή θεωρώ ότι υφίσταται ένα παράθυρο ευκαιρίας ώστε να διασφαλισθεί μακρά ειρήνη στην περιοχή μας...». Ωστόσο – επισήμανε – η σχετική απόφαση στο κατά πόσο «οι συνθήκες είναι ώριμες» προκειμένου οι υπουργοί Εξωτερικών να εξετάσουν εάν υπάρχει περιθώριο εξεύρεσης κοινά αποδεκτής λύσης ανήκει στους ηγέτες των δύο χωρών, Μητσοτάκη και Ερντογάν.

Αλλά «οι συνθήκες» είναι πάντοτε ανώριμες και πάντοτε ώριμες (Βίλι Μπραντ). Εξαρτάται εν πολλοίς από την πολιτική βούληση και οπτική, και κυρίως από το πώς προσλαμβάνει ο κάθε ηγέτης την παράμετρο χρόνο και κατ'επέκταση το παράθυρο ευκαιρίας. Και εάν για μία ακόμα φορά δεν ανοίξει η σχετική διαδικασία τώρα, τότε ελλοχεύει ο πραγματικός κίνδυνος να χαθεί μια σπάνια ευκαιρία αναζήτησης λύσης στα προβλήματα και καθύλησης των ελληνοτουρκικών σχέσεων αναποφεύκτως στο καθεστώς «μη ειρήνης, μη πολέμου», με επαναλαμβανόμενες παραβατικές συμπεριφορές άδηλης έκβασης και συνεπειών. Καθώς οι γεωπολιτικές συνθήκες υπαγορεύουν επιτακτικά λύση στα προβλήματα, μόνο μια λογική πολιτικού κόστους θα μπορούσε να θεωρήσει τις συνθήκες «ανώριμες». Προβλήματα, εκκρεμότητες που δεν επιλύονται, κάποια στιγμή αναποφεύκτως καταλήγουν σε θερμή σύγκρουση. Δεν παραμένουν αιωνίως παγωμένα, πολύ περισσότερο στα κυματώδη, ζεστά νερά της Μεσογείου.

**Α**πό την άλλη, η Αγκυρα φαίνεται ότι επιδιώκει τη σύγκληση τετραμερούς διάσκεψης για την Αν. Μεσόγειο με τη συμμετοχή Τουρκίας, Ελλάδας, Αιγύπτου και Λιβύης (αλλά όχι Κύπρου). Η σύγκληση μιας τέτοιας διάσκεψης εμφανίζεται στην αφετηρία της αναγκαία και χρήσιμη. Την είχε άλλωστε προτείνει τον Οκτώβριο 2020 η Ευρωπαϊκή Ένωση προκειμένου να εξετάσει ζητήματα όπως η οριοθέτηση θαλάσσιων ζωνών, η μετανάστευση κ.ά. (Ενώ τώρα σχεδιάζει και ένα Σύμφωνο για τη Μεσόγειο με τη νέα επίτροπο αρμόδια για την περιοχή.) Κι αν μια πλήρως συμπεριληπτική σύνοδος δεν είναι εφικτή τώρα (λόγω του πολέμου στη Γάζα), μια διάσκεψη πιο περιορισμένης σύνθεσης με συμμετοχή και της Κύπρου και της ΕΕ θα ήταν χρήσιμη. Ιδιαίτερα με κύριο θέμα αυτό της οριοθέτησης. Ο τούρκος ΥΠΕΞ Χακάν Φιντάν έχει ήδη παρακαθήσει πρόσφατα στο ίδιο τραπέζι με τον κύπριο ομόλογό του στο πλαίσιο της ΕΕ. Θα μπορούσε κάλλιστα να το επαναλάβει (με μια ορισμένη φόρμουλα). Όταν υπάρχει η βούληση, υπάρχουν και οι λύσεις. Αρκεί να μην υποκύψει κάποιος στην τυραννία του αδύνατου...

Ο Π.Κ. Ιωακειμίδης είναι ομότιμος καθηγητής του Πανεπιστημίου Αθηνών (ΕΚΠΑ), πρώην πρεσβευτής - σύμβουλος του ΥΠΕΞ και μέλος της Συμβουλευτικής Επιτροπής του ΕΝΑΜΕΤ